

Lovforslag nr. L 176. Fremsat den 15. januar 1988 af kirkeministeren (Mette Madsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om menighedsråd

§ 1

I lov nr. 221 af 16. maj 1984 om menighedsråd foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »har ret til«: »uden stemmeret«.

2. § 2, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

3. I § 2, stk. 3, 1. pkt., ændres »den opgørelse af folketallet pr. 1. januar året forud for valget, der offentliggøres af Danmarks Statistik« til: »den opgørelse af folketallet, der offentliggøres af Danmarks Statistik pr. 1. januar i valgåret«.

4. I § 6, stk. 1, indsættes som 2. pkt.: »Erklæringen skal kun afgives af medlemmer, der første gang indvælges i et menighedsråd«.

5. § 8 affattes således:

»§ 8. Menighedsrådet vælger af eller uden for sin midte en kirkeværge og en kasserer. Såfremt kassererforretningerne er knyttet til en af kirkens funktionærstillinger, bortfalder valget af kasserer. Størrelsen af eventuelt honorar til kirkeværger og kassereren skal godkendes af provstiudvalget. Menighedsrådet kan tegne en kautionsforsikring for kassereren.

Stk. 2. Menighedsrådet vælger af sin midte en sekretær, med mindre sekretærhvervet er knyttet til en af kirkens funktionærstillinger.

Stk. 3. Menighedsrådet vælger af sin midte en person, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne i tjenstlige forhold.

Stk. 4. Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for de i stk. 1-3 nævnte personers forretningsområde.

Stk. 5. Formanden kan ikke vælges til kirkeværge eller kasserer.

Stk. 6. En funktionær, der er ansat ved kirken eller kirkegården, kan ikke vælges til at varetage de i stk. 3 nævnte forretninger. Kirketjeneren og funktionærer, der er ansat ved kirkegården, kan ikke vælges til kirkeværge.

Stk. 7. Menighedsrådet vælger af sin midte en person, der bemyndiges til sammen med formanden at underskrive dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån.«

6. I § 11, 1. pkt., ændres »overslag« til: »budget«.

7. I § 16, 1. pkt., ændres »forhandlingsprotokol« til: »beslutningsprotokol«.

8. I § 16, 2. pkt., ændres »forhandlingsprotokollen« til: »beslutningsprotokollen«.

9. I § 26, stk. 3, ændres »overslag« til: »budget«.

F. t. l. vedr. menighedsråd

10. I § 32 ændres »herunder diæter for deltagelse i syn over kirker og præstegårde« til: »herunder diæter i særlige tilfælde efter kirkeministerens bestemmelse«.

11. I § 33 indsættes efter »menighedsrådet«: », jf. § 8, stk. 7.«, og som 2. pkt. indsættes: »Såfremt dispositionen vedrører flere menighedsråd, skal de pågældende dokumenter underskrives af de nævnte repræsentanter for hvert af menighedsrådene.«

12. I § 34, stk. 4, ændres »ved gudstjenesten i den eller de pågældende kirker eller på anden måde,« til: »efter menighedsrådets bestemmelse på en måde,«.

§ 2

Loven træder i kraft den 27. november 1988. Bestemmelserne i § 1, nr. 1, 2, 4 og 5, finder dog anvendelse på de konstituerende møder, der afholdes af de menighedsråd, der vælges ved det ordinære valg i 1988.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Da der i 1988 skal finde ordinært valg sted til samtlige menighedsråd, foreslås nogle enkelte bestemmelser i lov om menighedsråd ændret, således af ændringerne kan træde i kraft ved den nye valgperiodes begyndelse.

Forslagene bygger på indvundne erfaringer siden lovens ikrafttræden og tilsigter samtidig at gøre bestemmelserne mere overskuelige.

Ved den foreslåede ændring af § 16, hvorefter forhandlingsprotokollen ønskes betegnet beslutningsprotokol, bringes betegnelsen i overensstemmelse med den i lovekendtgørelse nr. 313 af 20. juni 1984 om kommunernes styrelse benyttede terminologi.

Den foreslåede ændring af lovens § 32 vedrørende menighedsrådenes udgifter tilsigter at tilvejebringe hjemmel for, at der i visse tilfælde af de kirkelige kasser kan ydes diæter til medlemmer af menighedsrådene for deltagelse i møder, hvortil der indkaldes af tilsynsmyndigheden.

Samtidig har man fundet det rigtigt at stille forslag om enkelte redaktionelle ændringer.

Gennemførelsen af lovforslaget, der har været forelagt samtlige biskopper, Den danske Præsteforening, Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer og kirkefunktionærernes organisationer, medfører ingen økonomiske konsekvenser for staten og kommunerne.

For så vidt angår de lokale kirkelige kasser vil forslaget om ydelse af diæter til medlemmer af menighedsråd i visse tilfælde betyde en merudgift for den enkelte kasse. Merudgiften vil ikke på forhånd kunne beregnes og vil være varierende fra stift til stift.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

På grundlag af indhøstede erfaringer skønnes det ikke påkrævet at opretholde bestemmelsen i § 2, stk. 2, 2. pkt., hvorefter et menighedsråd kan give stem-

meret til præster, der uden at være ansat eller konstitueret i pastoratet yder bistand ved dets betjening.

Disse præsters tilknytning til et pastorat er begrænset, og deres interesser må anses for at være tilgodeset ved retten til at deltage i rådets møder.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring er en følge af, at den tekniske udvikling har bevirket, at oplysninger om befolkningens størrelse i landets sogne nu kan foreligge fra Danmarks Statistik på et sådant tidspunkt, at det bliver muligt at lægge folketallet pr. 1. januar i valgåret til grund for fastsættelsen af antallet af valgte medlemmer.

Til nr. 4

Det har hidtil været antaget, at alle valgte medlemmer skulle afgive den i § 6 omtalte erklæring på det konstituerende møde, uanset om de tidligere har været menighedsrådsmedlemmer. Denne praksis foreslås ændret ved indførelse af en udtrykkelig bestemmelse om, at erklæringen kun skal afgives af medlemmer, der første gang indvælges i et menighedsråd.

Til nr. 5

Bestemmelserne i stk. 1-4 og stk. 6 svarer til § 8, stk. 1, i den nugældende lov med redaktionelle ændringer.

Dog foreslås det udtrykkeligt anført, at menighedsrådet skal fastsætte en vedtægt for den person, som på menighedsrådets vegne er bemyndiget til at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne i tjenstlige forhold.

Bestemmelsen i stk. 5 svarer til § 8, stk. 2, i den nugældende lov.

Bag den foreslåede nye bestemmelse i stk. 7 ligger ønsket om at præcisere, at menighedsrådene ved valgperiodens begyndelse skal vælge en person, der bemyndiges til sammen med formanden at underskrive de i § 33 omtalte dokumenter.

Til nr. 6

Forslaget tilsigter at bringe ordlyden i overensstemmelse med terminologien i de øvrige regler om menighedsrådenes budgetlægning.

Til nr. 7 og 8

Den ændrede betegnelse skal understrege, at tilførslen til protokollen, der ved slutningen af mødet skal underskrives af medlemmerne, udover det på mødet vedtagne bør indskrænkes til en kort beskrivelse af de emner, der har været behandlet på mødet.

Det vil være en følge heraf, at protokollen vil være omfattet af retten til aktindsigt i medfør af lov nr. 572 af 18. december 1985 om offentlighed i forvaltningen § 8, nr. 1.

Til nr. 9

Forslaget tilsigter at bringe ordlyden i overensstemmelse med terminologien i de øvrige bestemmelser om menighedsrådenes budgetlægning.

Til nr. 10

Diæter til de valgte medlemmer af menighedsråd ydes efter de gældende regler alene for deltagelse i syn over kirker og præstegårde. Herudover ydes der medlemmer af rådene, der bistår valgbestyrelserne på valgdagen, et vederlag, der maksimalt kan fastsættes til et beløb, der svarer til vederlaget for medvirken ved kommunale valg.

I de senere år har der været rejst spørgsmål om herudover at yde diæter til medlemmer af menighedsråd

i særlige tilfælde, hvor de pågældende deltager i møder inden for normal arbejdstid.

Det forekommer rimeligt nu at tilvejebringe hjemmel til, at der kan ydes diæter til de valgte medlemmer af menighedsrådene for mødedeltagelse, således at udbetaling af diæter her begrænses til møder, hvortil der indkaldes af tilsynsmyndigheden, eller hvor tilsynsmyndigheden tiltræder, at det er nødvendigt at beramme et ekstraordinært menighedsrådsmøde indenfor normal arbejdstid. Indstillingsmøder i forbindelse med præsteansættelser, hvortil der indkaldes af biskoppen, agtes holdt uden for diætordningen.

Til nr. 11

Den foreslåede nye bestemmelse er motiveret i ønsket om at udelukke tvivlsspørgsmål i de mange tilfælde, hvor en disposition vedrører flere menighedsråd, f.eks. ved disposition over en præstebolig i et pastorat, der består af flere sogne.

Til nr. 12

Den ændrede affattelse skal sikre, at så mange som muligt får kendskab til mødets afholdelse.

Til § 2

Den foreslåede ikrafttrædelsesdato er fastsat under hensyn til, at næste ordinære menighedsrådsvalg ved kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 412 af 15. juni 1987 er fastsat til tirsdag den 8. november 1988 og til at menighedsrådenes førstkommende valgperiode begynder den 27. november 1988.